

**BESLUTSUNDERLAG – FÖRSLAG TILL KONGRESSEN
UNIONENS HANDLINGSPROGRAM 2020-2023
– INFLYTANDE, KOMPETENS, BALANS**

Det fackliga löftet formar framtiden

– EN GEMENSAM FÄRDRIKTNING I EN FÖRÄNDERLIG VÄRLD

Ett Unionen – tillsammans i framtidens arbetsliv

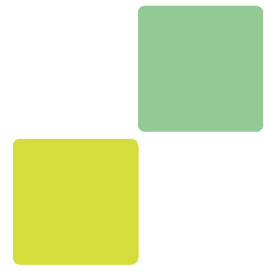
Prata ut dina åsikter och synpunkter på kongressen! Medpart Medpart Samhället Individens Kraft Överens om! Internationellt Medlemsråd Solidaritet Jämställdhet Jämlikhet Mångfald Uta värde Partipolitiskt obunden Alla på arbetsplatsen Förnuftiga Tillvarata Främja Ekonomiska Sociala Yrkesutövande Intressen Medpart Samhället Individens Kraft Överens om! Internationellt Medlemsråd Solidaritet Jämställdhet Jämlikhet Mångfald Uta värde Partipolitiskt obunden Alla på arbetsplatsen Förnuftiga Tillvarata Främja Ekonomiska Sociala Yrkesutövande Intressen Medpart Samhället Individens Kraft Överens om! Internationellt Medlemsråd Solidaritet Jämställdhet Jämlikhet Mångfald Uta värde Partipolitiskt obunden Alla på arbetsplatsen

Vår gemensamma väg mot visionen

Unionen är Sveriges största fackförbund. Vi har därför både ett extra stort ansvar och en unik möjlighet att, som vår vision uttrycker det, vara den ledande kraften som skapar framgång, trygghet och glädje i arbetslivet. Vi vet att många tjänstemän trivs på sina jobb, men ser samtidigt många nya utmaningar växa fram som vi tillsammans behöver hantera. Saker som behöver förändras och utvecklas nu och i framtiden. För som vi också brukar uttrycka det: Allt kan bli bättre!

För över hundra år sedan bildades de första fackförbunden med löftet att aldrig någonsin arbeta till sämre lön eller villkor än de vi tillsammans kommit överens om. Detta fackliga löfte är lika aktuellt i dagens och morgondagens allt mer varierade, digitaliserade och globaliserade arbetsliv som på många sätt förändrar samhället i grunden precis som när fackförbunden föddes för ett drygt sekel sedan.

Med gemensamma lösningar och tydliga regleringar ska vi fortsätta se till att arbetslivet är hållbart för alla tjänstemän i det privata arbetslivet, oavsett hur vi är anställda eller anlitade. Så skapar vi fler och bättre jobb och bygger en tro på framtiden när arbetsmarknaden och samhället förändras.

Vi tror på att samla krafterna i ett och samma fackförbund för att påverka och förbättra, utifrån de gemensamma intressen som förenar alla tjänstemän som jobbar på samma arbetsplats, i samma bransch och i hela det privata arbetslivet. Vårt sätt att organisera oss bygger på en inkluderande idé och en värdegrund om alla människors lika värde, jämlikhet och mångfald, och demokratiska värderingar i samhället. Vi är en medlemsstyrd och partipolitiskt obunden facklig organisation.

Vår organisationsidé är tillsammans med det grundläggande fackliga löftet vår styrka. En styrka vi använder i avtalsrörelser och på arbetsplatserna, för att förändra, påverka, förhandla och samverka för att tillsammans skapa ett arbetsliv och ett samhälle som är ännu bättre, oavsett vilka utmaningar vi ställs inför.

Unionens väg mot vår vision går genom den strategiska inriktningen som kongressen 2015 slog fast. Den består av tre delar som hänger ihop och samspelar.

Inflytandedelen handlar om att vi i Unionen ger alla medlemmar inflytande och påverkan genom att teckna kollektivavtal och organisera oss på alla nivåer – arbetsplatsen, branschen, näringslivet, samhället och internationellt.

Påverkansdelen säger att vi i Unionen ska driva opinion och sätta agendan så att beslutsfattare i näringsliv och politik agerar i linje med våra medlemmars intresse och så att alla tjänstemän i det privata arbetslivet ser Unionen som deras fackförbund.

Individdelen beskriver hur vi i Unionen ger varje individ makt och inflytande över sitt arbetsliv och sin karriär med hjälp av förmåner och verktyg i det bästa fackliga medlemskapet.

Gemensamt fokus under fyra år

Med en gemensam färdriktning och ett löfte om att stå enade när samhället förändras får vi kraft att forma framtidens arbetsliv. Med ett gemensamt handlingsprogram och en samlad strategisk inriktning, säkerställer vi att vi tillsammans är den ledande kraften som skapar framgång, trygghet och glädje i arbetslivet. Ett Unionen - tillsammans i framtidens arbetsliv där medlemmar, förtroendevalda och anställda går åt samma håll och i handling skapar det ”vi” som utgör vår styrka.

Med den strategiska inriktningen som grund pekar vi i handlingsprogrammet ut tre områden som är särskilt viktiga att förändra och förbättra fram till år 2023.

De kommande fyra åren är Unionens fokus att:

- försvara, utveckla och stärka den svenska partsmodellen i en föränderlig värld,
- genom kompetens som ger kraft möjliggöra omställning och utveckling under hela arbetslivet och
- skapa bättre balans i arbetslivet så fler mår bra på och av jobbet

Allt detta ska genomsyras av ambitionen att skapa ett jämställt arbetsliv.

Andra saker kommer också vara viktiga för oss, Unionen är en stor organisation med en omfattande verksamhet, men åren 2020-2023 är framgångar inom dessa tre områden allra viktigast. Inflytandet. Kompetensen. Balansen.

Våra valda fokusområden utgår från analysen att arbetslivet förändras och att nya arbetsätt och ägarstrukturer växer fram. Det skapar behov av hållbar omställning när gamla jobb försvinner, vi ska kunna lita på att nya jobb skapas istället. Vi behöver också öka det fackliga inflytandet där kunskapen om och respekten för partsmodellen är låg. Det gäller både i stora globala företag och i många företag i nya framväxande branscher där kollektivavtal är sällsynta och när nya anlitandeformer uppstår. Där måste vi förändra och förbättra. Vi ska reglera allt arbete, oavsett i vilken form det utförs.

Digitaliseringen skapar helt nya förutsättningar för hur varor och tjänster produceras. Automatiseringen pågår för fullt och ett arbetsliv med högt tempo och utan realistiska samband mellan krav och resurser leder till hög arbetsbelastning och för lite återhämtning för många. Både när det gäller automatiseringen och bristen på balans i arbetslivet riskerar detta att i större utsträckning drabba kvinnor. Dessa utmaningar ska, vill och kan Unionen möta.

Dagens utmaningar kan samtidigt rymma morgondagens möjligheter. Unionen jobbar för att strukturuomvandlingen av arbetsmarknaden ska ge ökad välfärd och hållbarhet för alla. Men detta kommer inte hända av sig själv utan bara om vi organiserar och engagerar oss och reglerar villkoren på arbetsmarknaden med sikte på ett utvecklande, hållbart och jämställt arbetsliv. Så skapar vi sammanhållning och framtidstro.

Den svenska partsmodellen - förutsättning för utveckling och välfärd

När arbetslivet förändras är partsmodellen fortfarande den lösning där medlemmarna bäst får inflytande på alla nivåer och där deras nya behov kan bli till nödvändiga regleringar. Vår möjlighet till inflytande i den svenska partsmodellen hänger i grunden på hög organisationsgrad och hög representativitet, hög täckning av kollektivavtal och en facklig närvaro på arbetsplatserna i form av klubbar och ombud. Ska vår idé fungera behöver vi vara många medlemmar som representerar alla typer av tjänstemän, alla befattningar och alla anlitandeformer, på alla nivåer och i alla branscher. Först när vi talar för

tillräckligt många får vi en stark röst som vi kan använda för att driva frågor som är av intresse för alla tjänstemän och få tillräcklig kraft att förändra och förbättra.

Målbild 2023 – försvara, utveckla och stärka den svenska partsmodellen i en föränderlig värld

Unionen har högre organisationsgrad, representativitet och andel medlemmar som har kollektivavtal och klubbar eller ombud på jobbet. Vi är fler som bär och utvecklar den svenska partsmodellen. Förbundet har fler medlemmar än någonsin och aldrig tidigare har så många haft så bra villkor på jobbet. Unionen har utnyttjat möjligheterna till digital tjänsteutveckling för att stärka partsmodellen. Beslutsfattare, allmänhet och internationella aktörer har större förståelse och respekt för de unika möjligheter till utveckling och välfärd som den svenska partsmodellen ger.

Detta gör vi för att nå målbild 2023

Inflytande

- Vi ska skapa förutsättningar för förtroendevalda på arbetsplatserna att förena och företräda medlemmars intressen.
- Vi ska göra det lättare att driva gemensamma intressen oavsett om medlemmar delar en fysisk arbetsplats eller inte.
- Vi ska utveckla villkoren i kollektivavtalen och säkerställa att dessa efterlevs. Vi ska också se till att avtalen omfattar ännu fler oavsett i vilken form arbetet utförs.
- Vi ska trygga kunskapen om arbetslivets spelregler på alla nivåer, särskilt i utlandsägda företag, för att säkra fortsatt goda förhandlingslösningar och den svenska partsmodellens fortlevnad.
- Vi ska öka organisationsgraden och representativiteten, kollektivavtals-täckningen och den lokala fackliga organiseringen för att värna den svenska partsmodellens legitimitet och för att Unionen ska fortsätta vara en stark part på arbetsmarknaden.
- Vi ska via EU vara med och etablera grundläggande rättigheter på den europeiska arbetsmarknaden, samtidigt som vi ser till att respekten kvarstår för den svenska partsmodellen

Påverkan

- Vi ska öka politikernas, beslutfattares och samhällets kunskap, förståelse och respekt för att partsmodellen spelar en avgörande roll för samhällsutvecklingen.
- Vi ska lyfta fram modellens alla fördelar för anställda, företagen, Sverige och internationellt i form av utveckling, konkurrenskraft och välfärd. Vi ska beskriva partsmodellen som det framgångsreceptet det är.

Individ

- Vi ska få ännu fler att gå med och stanna kvar i Unionen genom att utveckla verksamheten och medlemskapet genom digital service, så att alla hittar den information och det stöd de behöver. Då kommer fler uppleva att både medlemskapet och ett uppdrag som förtroendevald är värt medlemsavgiften och engagemanget.
- Vi ska välkomna och möjliggöra allas inflytande över sina arbetsliv oavsett i vilken form arbetet utförs, i vilken bransch det sker och vilken roll individen har.

Omställning skapar behov av kompetens som ger kraft

Arbetsmarknaden som vi känner den kommer att förändras. Det betyder att arbetsuppgifter försvinner samtidigt som nya skapas, troligen i en allt snabbare takt. Frågan om kompetensutveckling och omställning behöver därför placeras ännu högre upp på den politiska dagordningen och i företagens strategier än idag. Den som inte förbereder sig inför tekniksiftet i arbetslivet genom att hela tiden utveckla sin kompetens riskerar att halka efter.

Målbild 2023 - genom kompetens som ger kraft möjliggöra omställning och utveckling under hela arbetslivet

Fler tjänstemän i det privata arbetslivet får nödvändig kompetensutveckling på arbetsplatsen, genom studier och tack vare erbjudanden i medlemskapet. Samtidigt har möjligheterna till omställning ökat. Fler upplever därför att de står starkare på arbetsmarknaden och har bättre förutsättningar i det fortsatta arbetslivet.

Detta gör vi för att nå målbild 2023

Inflytande

- Vi ska utveckla avtalen om kompetensutveckling och se till att de följs.
- Vi ska driva på så arbetsgivarna i det privata arbetslivet tar ansvar för kontinuerlig kompetensutveckling av personalen för att stärka konkurrenskraften och öka möjligheten till omställning.
- Vi ska utveckla omställningsavtalet.

Påverkan

- Vi ska underlätta kompetensutveckling och omställning under hela arbetslivet genom att driva på för ett förändrat utbildnings- och studiemedelssystem.
- Vi ska jobba för att de som står långt från arbetsmarknaden kan komma in i arbetslivet, bland annat genom kompetensutveckling.

Individ

- Vi ska utveckla vårt stöd till förtroendevalda så de kan driva frågan om kompetensutveckling och omställning på arbetsplatserna.
- Vi ska utveckla nya erbjudanden kring kompetensutveckling och omställning så att medlemmarna har en fortsatt stark ställning på arbetsmarknaden och kontroll över sitt framtida arbetsliv.
- Vi ska se till att fler medlemmar känner till och använder våra tjänster och förmåner kring kompetensutveckling, bland annat genom att marknadsföra dem bättre och utveckla nya enkla och lättillgängliga digitala verktyg och erbjudanden.

Balans i arbetslivet så fler mår bra på och av jobbet

Balansen mellan arbete och fritid har i många år försämrats för tjänstemän i det privata arbetslivet. I för många företag och organisationer finns inte ett rimligt samband mellan krav och resurser i arbetet och tillsammans med en otydlig arbetsorganisation gör det att många tjänstemän ständigt har för hög arbetsbelastning och inte får den återhämtning som är nödvändig.

Det är ett av skälen till att psykisk ohälsa idag är den vanligaste orsaken till sjukskrivning på hela arbetsmarknaden, vilket oftare drabbar kvinnor än män. Vi måste vara med och vända denna utveckling under kongressperioden och bidra till att skapa ett mer hållbart arbetsliv där alla mår bra på och av jobbet och kan kombinera det med fritid.

Målbild 2023 - skapa bättre balans i arbetslivet så fler mår bra på och av jobbet

Fler medlemmar i Unionen upplever att de har balans i arbetslivet med ett väl avvägt förhållande mellan krav, resurser, arbetsbelastning och möjlighet att återhämta sig. Fler medlemmar utnyttjar samtidigt våra nya och förbättrade tjänster i medlemskapet som ger verktyg att klara vardagsstressen både på och utanför jobbet. På så sätt bidrar vi till ökad psykosocial hälsa bland tjänstemän i det privata arbetslivet. Unionen är en stark och tydlig röst för balans i det moderna arbetslivet.

Detta gör vi för att nå målbild 2023

Inflytande

- Vi ska utveckla och förbättra möjligheten till balans i arbetslivet genom att utveckla villkoren i kollektivavtalen och jobba för att lagar när det gäller arbetsmiljö och arbetstid följs.
- Vi ska samverka, förhandla och delta i det systematiska arbetsmiljöarbetet för att återskapa balansen mellan resurser och uppgifter. Allaska hinna med arbetet under ordinarie arbetstid.

- Vi ska se till att fler företag och organisationer har ett systematiskt arbetsmiljöarbete med fokus på både friskfaktorer och riskfaktorer.

Påverkan

- Vi ska fortsatt driva på för mer resurser till arbetsmiljöarbete med fokus på tjänstemän i det privata arbetslivet.
- Vi ska fortsätta jobba för ett hållbart pensionssystem, som bland annat innehåller fortsatt utveckling av tjänstepensionen och flexiblere övergångar mellan arbetslivet och pensionärlivet. Ingen ska tvingas jobba längre än den orkar för att få en rimlig pension.

Individ

- Vi ska tillgängliggöra kunskap och information och på så sätt stärka varje medlems egna förutsättningar och förmåga att hitta balans i arbetslivet.
- Vi ska erbjuda tjänster och förmåner i medlemskapet som underlättar vardagen, minskar stressen och främjar hälsan.

